

[Undervisningsministeren.]

dannelser og handelsuddannelser og af tilgangen til de erhvervsfaglige grunduddannelser med deres begrænsede optagelseskapacitet. I denne forbindelse vil jeg gerne pege på problemerne omkring tilgangen til de længerevarende videregående uddannelser.

Udviklingen med den sektorvise udbygning af uddannelserne inden for det 10.-12. uddannelsesår har således skabt en række problemer for dette uddannelsesområde, samtidig med at det voksende antal studenter og HF'ere har medført et stærkt pres på de længerevarende videregående uddannelser. Der er som følge heraf opstået et stærkt behov for at få vurderet uddannelserne ud fra et helhedssynspunkt. For at imødegå disse problemer udarbejdede Højbygruppen forslag til en fælles skole af 3 års varighed for alle, der ønskede en uddannelse ud over det 9. skoleår. Denne uddannelse skulle afsluttes med erhvervelse af studie- eller erhvervskompetence inden for bestemte valgte fagområder.

I lighed med den fremgangsmåde, der er blevet anvendt inden for folkeskolens område, foreslår regeringen, at man gennem en folketingsbeslutning om uddannelserne inden for det 10.-12. uddannelsesår får fastlagt en række generelle principper, der vil kunne danne rammen om planlægning og forsøg inden for dette uddannelsesområde i de kommende år.

I overensstemmelse hermed er der udarbejdet et forslag til folketingsbeslutning omfattende 15 punkter. Forslaget bygger på den tanke, at alle skal have tilbud om en uddannelse ud over folkeskolens 9. år. Uddannelserne skal samordnes således, at man fjerner den skarpe opdeling og isolering af de forskellige uddannelsesretninger, som er fremherskende i dag, og som bl. a. skaber store vanskeligheder for elever, der ønsker at skifte uddannelsesretning. Dette stive uddannelsessystem synes også at have forstærket den skæve sociale og geografiske rekruttering til disse uddannelser. Uddannelserne skal smidiggøres ved at skabe overgang mellem uddannelsesretninger og ved at give muligheder for at afbryde uddannelsesforløbet med en mere begrænset kompetence og for at vende tilbage til systemet, når man ønsker sin kompetence udvidet.

En samordning af de forskellige uddannelsesretninger må ses som et vigtigt skridt i retning af at skabe større sammenhæng og fleksibilitet på uddannelsesområdet.

Derudover er det af afgørende betydning, at uddannelserne lægges således til rette, at de virker tiltrækkende på den gruppe unge, der hidtil ikke har modtaget nogen uddannelse efter folkeskolen. Den skæve rekruttering til uddannelserne må ændres. De sociale barrierer, som er årsag hertil, må nedbrydes, således at der bliver mulighed for lige adgang til uddannelserne. Derved kan vi gøre os håb om at formindske den uforholdsmæssigt store risiko for at blive arbejdsløs, der i dag findes, når man forlader uddannelsessystemet efter folkeskolens afsluttende klasser.

Uddannelsernes indhold må tages op til revision, og i den forbindelse bør der skabes mulighed for, at periodisk praktisk beskæftigelse kan indgå som et led i samtlige uddannelser.

Traditionelt har arbejdsmarkedets parter haft indflydelse på fagkreds, undervisningsplaner m.v. for de fag, som skal give erhvervmæssig kompetence. Dette værdifulde samarbejde skal bibeholdes under samordningen af uddannelserne for at sikre en overensstemmelse mellem uddannelsernes indhold og de kvalifikationer, som de færdiguddannede skal besidde. Det er således ikke min tanke, at man ved en samordning af uddannelserne skal tilstræbe en begrænsning af arbejdsmarkedets indflydelse på indholdet af disse.

Regeringen lægger vægt på, at uddannelses-tilbuddene placeres lokalt, således at der undgås en centralisering i større og færre enheder. Det er regeringens hensigt, at undervisningen skal finde sted i de allerede eksisterende uddannelsesinstitutioner, og at udvidelser af kapaciteten skal ske ved en yderligere geografisk spredning af institutionerne. Jeg vil gerne understrege, at regeringen ønsker at tage vidtgående hensyn til, at eleverne får den kortest mulige afstand til uddannelsesstedet.

Vi mener, at vi i valget mellem et begrænset antal skoler, der hver kan give et bredt sammensat uddannelses-tilbud, og et større antal lokalt placerede skoler, der kun kan give et mere begrænset tilbud, må vælge den sidste mulighed.